This volume contains the Mani manjari being the commentary of the Vritta-ratnākaram; a work on Sanskrit prosody.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ദ്വിവൈകന്നഃ മദ്ധ്യചലപ്ലുതഭേദാൽ. അന്ത്യാന്തമേകഃ. ദ്വിചലപ്ലുതഗണഃ. മദ്ധ്യപ്ലുതഃ ഭഗണഃ. യഥാ. ധനാസാം സ്ത
ഗതാ. അന്തഗലൌസതൌ. ആദ്യന്തമദ്ധ്യഗൌ ജസൌ. ആദ്യലഘുന്തഗണോ ലിത്രയം. യഥാ പചരെ. സായാമി. ഭദ്രാദ്യൌ
ക്ലീ. ജഗണഭേദ ഔഗുരുമദ്ധ്യഗുരാദി. യഥാ. തൈരാമി. രാജ്ഞി. ത്രി ലാനഃ. ത്രിലഘുഃ
. നഗണഃ. സദ്ധ ലഘുത്രിതൽ. യഥാ. വദതി. തികാഃ ത്രഷ്കതാഃ. ഗ നാനാം ഭ്രാപക
ാ ഇന്ദ്ര. കല്പ്യ തഃ. താഭ്യാം തൌ ഗതാസാ യോ യോദ ഭതഃ ഭക്തിതഃ സമ
തസന്ധ്യസാതാ ജി തൌപ്ര തൌ ബിജ കാരകഃ. ട ക്ഷിദതി ഗത യാ കൈതാവജതി
ത്രിഗണാന്തതാഃ. ഭൂമ്യാം ഭാസി മദ്ധ്യേ ആദ്യന്തചന്ദ്രു ദേവതാഃ. — ഇതി പഞ്ചദശാ. ഗണാ അക്ഷരമാത്രാക്ഷ
സാമാന്ത്രി നാമ ഗണ ... ദിശ ഭാനാം. ജ്ഞെയാ സർവ്വാദിമദ്ധ്യാന്തഗുരു പൊന്ത്രചതുഷ്കലാഃ. ഗണാശ്ചതുഷ്ക്ലപ്തെതാഃ

പഞ്ചാദ്യാദികസംഖ്യ ... ാഃ. അത്ര മാത്രാഃ ഷ്ട്കലഘുതുഷ്കലാഃ. കലാമാത്രാ. നവ്യുക്ത രാഃ. ഏകാ
ഗണശ്ചതുർത്ഥാഃ ... ക്ഷ ലഘുലഘു ഒരപാദേവതി. മാത്രാപാത്രമാണം. നാക്ഷരസംഖ്യാ. സർവ്വഗുരു രേകേ
ാഗണഃ. യഥാ. ത്രിമാൻ. അഭ്യന്തിമാത്രായം. മാല്പമാത്രാദായം. ലഘു ദ്വിമാത്ര
ഭാൽ. ഒരുമരു രേഖാഗണഃ. യഥാ. രാജ്ഞി. ആരതാമാത്ര ദുമാം. ത്രിമ
മാത്രാദായ. ദ്രുതഗുരുരേകാഗണഃ. യഥാ. രഘുന. അത്രരൂ ത്രകാമാത്രാ.
പഞ്ചമാത്രഃ. ന കകമാത്രഃ. അന്തഗുരുരേകാഗണഃ. യഥാ ഗുരുഭി. ചതുർല്ലഘു ചെത
ാഃ. ഗണാനാമമാത്രതിശേഷണം. ചതുർല്ലഘു ചെ യെക ഗണഃ. യഥാ. ഭിഗുഭി. — ഇതി ചതുർഗണാഃ.
ഏതെഷ്വഷ്ടവതി. ക്ഷിത്യാദിഷു പയോഗണാഃ കാക്ഷാപതി. തൈചതുർത്താഃ നന്ത്യക്ഷരാന്തഃ. — സാനസ

ROYAL ASIATIC SOCIETY

111

ു ഭൌമി സപ്താത്ഭിരീശൈൎയ്യതിരവധേഃ. ഷാഷ്ടാന്ത്യസൌഖ്യക്രിയാവൎണ്ണയോന്യൂനമാത്രികൈരാഷ്ട്രകം.
ലഘ്വിന്ദ്രിയത്രയം. ഗം. ഗുരുത്രയം. ഷാണ്മാസപ്തഭേദാല്ലഘ്വാന്തഗുരൂപവാദിഃ. ക്രിഃ. സൌ. യധാ. അം. യം. വിസർഗ്ഗാന്താ
ലഘ്വന്തഗുരൂപവാദിഃ. ത ഃ. സഃ. ദ്വിശഃ. പ്രസിദ്ധാഃ ലഘ്വക്ഷരഃ ഖണ്ഡാൻ സമൂഹ വരഃ. ലഘ്വന്തഗുരൂപ
ഞിഃ യഥാ. വഹ്നി ത്രിവൎഗ്ഗാൻ ഇന്ദ്രിയസം യോഗഃ പരമാദ്ദേവ ധി. തദൈന്ദ്രിയം പത്ര
ഗുരുത്വം. ഭൂമ ന്ദ്രാണുനൈയാം. പാദാന്തേലഘുഃ പാദഗുരുഃ. വിക്രമകാലത്തിൽ ഗുരുത്വ
ാൻ ശഖനിഗുരുത്വ ഷ്ഠാഃ. പഞ്ചാനസമയെത്ത്രമൌഗുരുഷ്ണ ക്രുഃ കൎണ്ണൌ ഃ. എവം ക്രമഃ
ാതികഃ ഏകമാത്രികഃ ലഘുഃ ദ്വി ത്രിഃ കൎണ്ണൌ ഃ. പാദാദാവിഷമവൎണ്ണഃ സംയോഗഃ ത്രിമസംജ്ഞകഃ. വൃത്തഗതെ
നയനപ്രാപ്തൌ യഥാ വിഷമിൾ ഗുരവഃ. നിതിയചതുൎത്ഥയോഃ പാദയോരന്തേ പാദൈപൎയ്യവസാനം സംയോഗഃ ക്രി

മസംജ്ഞേഃ. പൂൎവ്വഃ ഉപരി തൈനതൈന ത്രയമയധസ്ഥിതപ്രുഖരോഃ ലഘുതായമിൻ വികരമജ്ഞനടയതി. അനുഗുണകാര
കാലായദേവപാദാദ്ധ്യായാദൎശ്ശനമിതി. തമേവം സക്ഷിപദാകന്ന പൌദന്തനവിദ്യാലിപദമിതി. അർദ്ധവൃന്ദമനസ്യ
ദ്ദിഗുരുത്വമേനോ ശ്രുതമന്ത്രിഃ. അന്തൎഭൂതിയപാടാദിർവ്വതെന്ദ്രാണുത്ര നന്ദക്രിയാസംജ്ഞമ
കാലികത്വപ്രയുക്ത ശബ്ദലഘുധമൎന്ദിക്രമം. അക്ഷിഭിതരമന്ദ്ര ദം. മത്തസമയാംഗസം
പ്ലുതഗുരുലോകതഃ. ശ്ലോകയോഃ പാദഃ ഗുരുലഘ്വാം. ഗൌയതിഖിതോ ദസംശ്ലേഷത്വാലെ
ാകയഃ ലൊകസ ം പ്ലുമാമാദായമധ്യമിക്ക്വാത്രദാങ്കൂരാദി ദയെ ാഗന്താദൌത്രൽസ ം
പ്ലുതഗുരുയോഗഃ. യഥാ. അക്ഷരത്വമ്പാരഃ പ്രസിദ്ധാഃ. ഇത്യാദിവച്ചതി. എവമത്ര ാവിരുദ്ധപ്ലുതം. ഗുണ
യഃ ഗുരുലഘുഹ്രസ്വചതുൎദ്ദശമാം. ദിഃ പാദത്രിപാദവിശിഷ്ടവ്യവച്ഛേദഃ. ——— ക്ൽസമം വികാരമഭാവാൽ സ്ഥാനം. സമ്മി 17

ന്നിഗദ്യതെ. സമമൎദ്ധസമം വൃത്തം വിഷമഞ്ചത്രിധാമതം. സമാസ്താന്ന ... വിഷമം. സ്ഥാനമസ്യ ഹിതി സൎവ്വിന്നിഗദ്യതെ
തം. വൃത്തമെട്ടമാഖ്യ. സമവൃത്തം. വിഷമവൃത്തമൎദ്ധസമവൃത്തമിതി ത്രിവിധം. അം. ഘ്രയെയായന്ത്യചയാരത്ഥ്യലക്ഷണ
ലക്ഷിതാഃ. തത്ര ഉക്ത ാന്തരയുക്താൎദ്ധസമവൃത്തം. പ്രച ക്ഷിതെ. അം. ഘ്രയാഃ പാദാഃ. പ്രഥമാ. ഘ്രിസമായന്ത്യ
ത്രിക്ഷ്വരെണാ ട്ടവെൽ. ദ്വിതിയ ത്രൃ പചൃ ക്തദ്ദ്ധ മച്ചൃതെ. ഷ്ട്ര ജ്ഞാന്ത്യ. യന്ത്രപ
ാദചതുഷ്ക്കവില ക്ഷുമ്മനപരഷ്ടര. തദാഹുദ്ദിഷ്ടമ. വൃത്തക്ഷദഷ്യാന്ത്യ ഖിംനദാഃ ലക്ഷ്യ
ണലക്ഷണം. ——— ക്ഷര ഭൈദ്ര്യാക്ഷരാൾ പാദാദൈരകെകാക്ഷരവൎദ്ധിം ക്ഷെഃ. പൃഥക്ഷ്യ
ദാട്ടവെൽ ഷാഭൈദ്ഗ്ര വൽക്ഷന്തി. ശന്തി. ഗതം. ——— ക്ഷാക്ഷരഃ പാദഃ ചതുര ക്ഷരഃ ഭെദാകഃ.
തദൈകാക്ഷരാൽ വ ദാദാരഭ്യ ഏകൈകാക്ഷരവൎദ്ധിതൈഃ പാദൈഃ പൃഥക്ഷ്യ ഛന്ദാട്ടവെൽ.

യാവൽ ഷഡ്വിം. ശത്യക്ഷര ാദൊട്ടവന്തിതാവൽ ഛന്ദൊട്ടന്തിതാഃ. തൽ ഉൾ ഛന്ദവൃത്താദി ഉന്ദകാഃ ഷഡ്വിംശതിഃ. ശെ
ഷാഗായത്ര്യാദി ഉൾപ്പെടെ ഛന്ദൊഗൊപലക്ഷിതാഃ. ഉക്ഷ്വ. അഥ ശ്രീസാനാമയെത്ഥ ഉൾ വിഭക്താ. സാഘ്യാമാവ ——— ഉക്ത
ാത്യുക്താ മദ്ധ്യമാപ്ര വ്രതിഷ്ഠാസുപ്രതിഷ്ഠാ. സുപ്രതിഷ്ഠാ. ഗായത്ര്യുക്ഷ്ണ ഗാൎക്ക്ഷ ഉഷ്ണിക
പംക്തിരെവച. ത്രിഷ്ടു പചജഗതിചൈവ. അതിജഗതിശക്വരീ. ശക്വരീസാ തിജ്ജ്വാഖ്യാദക്ഷ
ത്രിഷ്ടുപ്ജഗതീ. ത്വതിശക്വരീ. ഷ്ടിരത്യഷ്ടി. ധൃതിരതിധൃതിരൈഷാ കൃതിഃ പ്രകൃതിരാകൃ
തിഃ. വികൃതിസ്സംകൃതി രൈധ്യപതിശതിയിക്തീരുൽകൃതിഃ. ഉക്താദ്ഷ്ട ദസാം സാംജ്ഞാഃ. ഇമൈ
രഭിവൃത്തിസം. ലക്ഷ്യതാം. സൎവ്വവൃത്താനാം. മാത്രാവൃത്താനുക്തകം. ഉക്തിം. മാത്രാവൃത്താം. പ്രഥമം
കസ്ത്രതഉക്താൾഃ. ——— ഉക്തിവൃത്തരത്നാകരെസവ്യാഖ്യാനെപ്രഥമൊദ്ധ്യായഃ. ——— ഖരൈക്ഷ്യതൽസജ്ഞാനാരഗാപെ
താട്ടവന്തി. നൈവിഷമൈമെഷ്ട ഛ ഷാചെ ക്ഷ്യായന്ത്യലക്ഷ്യ പാപ്രഥമെ ദ്വിതിയതമാത്ര്യായാഃ. ഷാഷ്ട തിതിയലാൽ പരകെ

17

[illegible]

[illegible]

ഉത്തരാൾ [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

VII

VIII

[illegible]

[illegible]

IX

XI

[illegible]

[illegible] XII

[illegible]

[illegible]

XIII

XV

XVI

XVII

[illegible]

[illegible]

XVIII

[illegible]

[illegible] XIX

[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

XXII

[illegible]

[illegible]

[illegible] XXIII

[illegible]

XXIV

XXV

[illegible]

[illegible]

XXVI

[illegible]

[illegible]

XXVII

XXVIII

XXIX

[illegible]

[illegible]

ഇതി വൃത്തരത്നാകരെ [illegible] അധ്യായഃ । —

[illegible] പ്രത്യയാൻ പ്രതിപാദ[illegible] പ്രത്യയം [illegible] നാമ വൃത്ത [illegible]

[illegible]

[illegible] ഉദാഹരണം [illegible]

[illegible]

[illegible]

സമാപ്തി [illegible]

[illegible] ഉദാഹരണം [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

170

Whish. ~~170~~ 182

Maṇimañjari -
Commentary on the Kedārabhaṭṭa's
Vṛttaratnākaram by Nārāyaṇa.

Whish